

AMSTERDAMS LITERATUURBLAD

ALLES OVER BOEKEN

MEDUSA – deel 2

In de middag ligt ze weer op me. Het lijkt wel alsof ze draadjes aan me bevestigt om me op te hijsen. Er is nog maar een klein stukje van de dag over en dat eist ze helemaal voor haarzelf op, als met gloeiende handen. Buiten hoor ik de bus, mensen stappen in, verveeld, uitgeput. Ik vraag me af of ze ooit zullen aankomen. Zwetend en puffend kom ik aan bij de lift op de gang. Ik wil naar de zolder. Maar de lift schijnt niet te werken. Ik strompel naar de trap, want een dag met de dochter van de graaf is te veel voor mij. Ik zie bij de trap naar de zolder een andere vrouw staan, in wit kant. Ze helpt me op de trap. Ik plof even later op haar bed neer. Zij is de vrouw van de zolder, en ik heb de zolder bereikt, niet te bereiken voor de dochter van de graaf, de dochter des doods. Maar ik hoor haar krijsen beneden, als iemand die zich geprikt heeft bij het naaien. Ja, toe maar, druk die speld maar diep naar binnen, je verdient het, kreng, denk ik bij mezelf. Maar dan word ik ineens mild door de zachtheid van de vrouw hier. Ze komt dichterbij, spreid haar benen waarmee ze mij vastklemt. 'Ho, doe normaal,' zeg ik. Ze verzwakt de klem een beetje, maar ik voel haar gewicht op me. 'Slapen?' vraagt ze.

'Nee, dank je, ik heb net geslapen,' zeg ik.

Ze loopt naar een kastje, haalt wat brood eruit en besmeerd het. Daarna voert ze me. De lucht is donker hier, en ik hoor de dochter van de graaf nog steeds krijsen. Als ik naar buiten staar is het alsof ze zich heeft uitgespreid over de daken.

'Waar kom je vandaan?' vraagt de vrouw van de zolder.

'Vanuit de tuin,' zeg ik.

'Oh, de tuin der edelheden en martelingen?'

Ik knik.

'Zo'n zoet-bitter iets,' zegt ze. Ik knik weer. De verdiepingen onder de zolder lijken ver weg. Ik staar weer naar buiten, alsof ik mijn ziel zie vliegen. 'Waar ben ik?' vraag ik.

- Bij mij.

Ze pakt een schotel en een kom, en voert me dan soep. 'Ik wil niet meer terug,' zeg ik. Ik kwam van een nachtelijk gebrul, en nu was ik hier, een plaats vol protserige spulletjes, over en weer gelakt en opgepoetst. Vanaf de zolder kon ik de tuinen zien, de heggen, met de hoge poorten. 'Ik ben een vergiftigd mens,' zeg ik. 'Een dwaallicht, een pop.' Ze knikt. Als ik naar buiten keek zag ik mijn weerspiegeling. Zij stond ineens voor de spiegel, en maakte zich op, met allerlei smeerseltjes. 'Goed spul van de bomen,' zei ze. 'Het is voor mijn huid. Ik ga niet naar het feest vanavond, ik blijf wel hier met jou.'

Het is alsof ik met haar hang tussen de verdiepingen, alsof ik met haar zweef boven de tuinen. Ik voel haar gewicht, en ben bang dat we naar beneden vallen, maar ze rekt me uit. Ik zie de begroeiing op de muren, en herinner de begroeiing van de tuinen, de dorens, de valstrikken, puur natuur.

'Ik ben de maker van de tuin,' zegt ze plotseling. Ik schrik. 'Hoe kun je zo iets maken?' vraag ik. Ze zwijgt, als het graf. Ik merk dat ik kwaad word van binnen, maar dan voel ik ineens genade. Al snel voel ik niets meer, ik kijk alleen maar in een onbekend gat, als een mist, een waas. Ik kan niet meer nadenken. 'Wat is er aan de andere kant van de tuin?' vraag ik.

- Een snoepwinkel. Ze verkopen eigenlijk gewoon zoete vruchten.

Ik kijk naar haar kanten jurkje. Het is als een snoep jurkje. Ineens heb ik zo iets van: Als ik nog verder naar haar

kijk, dan ga ik dood.

Ik rol van het bed af naar de trap, en laat mij naar beneden vallen. De dochter van de graaf vangt mij op, en de vrouw van het zolder stormt naar beneden. 'Hij zit toch aan touwen vast, elastiek, draden, kettingen, dus wat wil je,' schreeuwt ze.

'Is dit de oorlog van de feeen,' vraag ik, 'of van de indianen.' Ze grijpen elkaar in de haren. 'Uit dat licht,' roept de vrouw van de zolder. Ik staar doelloos naar de hoeken van de trap. Dan voel ik de hand van tante Connie, die mij naar haar kamer neemt. 'Thee?' vraagt ze.

Ze maakt brood voor me, opgepoft en zacht, een beetje nat, met wat soep en pudding. 'Je moet goed eten, jongen,' zegt ze. Ik zie haar kauwen. Het zal wel avondetens-tijd zijn. Ik hoor vrouwen krijsen. Buiten hoor ik vogels krijsen. Het klinkt me als muziek in de oren. Bij tante Connie is alles altijd anders. Ze zorgt voor me, grijpt in wanneer het nodig is. Oom Joop zit aan de andere kant van de kamer. Een verfrommelde papieren zak ligt naast hem, met oud brood. De gouden klok tikt, en het is een rustgevend geluid. Ik probeerde vat te krijgen op de structuur van dit huis, maar het was alsof ik van de daken afgleed, of was dit huis slechts de weerspiegeling van de tuin. Het was niet bepaald mijn Eden, en toch wilde ik dit huis doordringen. Ik voelde mij een zwerver in dit huis, een huis wat ik nooit echt binnen kon gaan. Na een paar uur zaten de twee vrouwen keurig netjes tegen elkaar aan, in keurige zoete kleertjes, als feestbroodjes bij de bakker. Rozen op hen vastgespeld alsof er iemand jarig was, en de spelden gingen diep in hun vlees. 'Ja dieper, dieper,' dacht ik. Ik wilde het voelen bloeden. Het was al aan het bloeden. Het bloed sijpelde op de grond. Tante Connie raakte in paniek, en ik ook, omdat ik toch meer waarde hechtte aan de beoordelingen van tante Connie dan aan mezelf. 'Waarom doen jullie dat!' riep ze.

‘Dit is ons verbond,’ zeiden de twee vrouwen. ‘Ons bloed-verbond.’

‘Zie je,’ dacht ik bij mezelf, ‘dan had ik het wel goed ingeschat.’

‘Geef me de speld,’ zei ik. ‘Ik wil ook deel hebben aan het bloed-verbond.’ Het was een hele opluchting toen ik de speld in mijn vlees voelde gaan, en ik de zachtheid van de roos tegen mijn huid aanvoelde. Ik voelde me een plak vlees bij de slager.

‘Nu kun je het dak opkomen,’ zeiden de vrouwen. ‘Nu kon je de tuin bezaaien en besproeien.’ De poort van mijn hersenen leek open te gaan, en de waas leek even te vertrekken. Ik wilde meer van zulke lichaams-spelden. Ik herinnerde de dorens, ik herinnerde hoe genadeloos diep ze gingen, totdat alles binnenin me brak, en ik begon te zweven. Ik was nu boven het dak, maar de huizen om ons heen waren veel groter. Ik kon de zolders inkijken en zag de vrouwen. Ze leken eenzaam, en ik was eenzaam. Ik was met een helm op geboren, maar die ontplofte nu. Ik zweefde bij iemand binnen. En hier zag ik bomen groeien door het hele huis. Ik was nog steeds in de tuin. Hier hingen zoveel gouden klokken aan de muur, die allemaal heerlijk tikten, zo licht, zo zacht, zo helder, ontwakende de diepste roerselen van mijn hersenen. Ze waren als een vuur in mijn lichaam. De mensen die hier woonden hadden allemaal dialogen. Het moest vooral ergens over gaan, maar ze kwamen er nergens mee. Ze leefden in een cirkeltje. Ik had ze al snel door. Toch was het allemaal erg verrijkend voor mij. Jurkjes hingen er aan de muur, vruchtjes lagen op schaaltes, gezet op oventjes. ‘Is dit de weg naar de stad?’ vroeg ik.

- Welke stad. Oh, de overstad.

Ik knikte. ‘Daar heb ik vaker over gehoord,’ zeiden ze. Ze lieten me ladders van touw zien. Ik klom en klom, dit huis was lang, als een herenhuis wat maar niet ophield. Mensen leefden hier als vogels. Ik wist niet waar ik moest kijken. ‘De parel van de tuin,’ zeiden ze, ‘is daar,’ en dan wezen ze omhoog. De ladder was glibberig, en ik gleed weg. In spiegels zag ik mezelf klimmen. Ik had weer het gevoel dat ik van de daken gleed, alsof ik het huis niet kon binnengaan. Tante Connie legde haar

hand op mijn hoofd. Haar hand was gloeiend heet, of was mijn hoofd gloeiend heet. ‘Waarom?’ vroeg ik. ‘Waarom is er hier geen doorkomen aan?’ Tante Connie zei niks, zweeg als het graf. Ook de twee vrouwen zeiden niets. Het was als een schijnbaar open weg die dood liep. Een zwakte maakte zich van mij meester, en ik was gelijmd aan de grond. Met wilde maar beheerste ogen keek de dochter van de graaf naar mij, alsof ze een wild paard probeerde te temmen, met de koele zelfverzekerdheid dat dat haar aardig lukte. Even stond de tijd stil, en was het alsof zij de muziek van het moment perfect kon berijden. Als ze zou vallen zou ze aan draden verbonden zijn, als aan elastiek, zodat ze niet in de vlammen van het hellemeester zou vallen. Ik snakte naar adem. Ik hoorde haar ogen roepen. Toen greep ze me vast. ‘Ik laat je nooit meer los,’ zei ze. ‘Nooit meer.’ Even dacht ik dat ik thuis gekomen was. Ik probeerde me zo lang te maken als zij zich waardig voelde. ‘Wie ben jij eigenlijk?’ vroeg ik.

De vrouw van het zolder liep terug naar de trap. In gedachten zweefde ik langs het huis, en de dochter van de graaf lag uitgestrekt op de daken. Wij konden dit huis niet binnengaan. Wij waren in de tuin. Het zonlicht was aangenaam, en het was alsof we beiden smolten en naar beneden sijpelden, om in elkaar te versmelten? Waren wij de vruchten van deze tuin?

Hoofdstuk 2. De Sleutel

Tante Connie legt gouden bestek op de tafel voor het feestmaal. Oom Joop komt aan tafel zitten. Ik zit naast de dochter van de graaf. Ze houdt mijn hand vast. Tante Connie brengt dan de pan met het avondeten, en met een grote lepel laat ze het ploffen op onze borden. ‘Is zij van het zolder niet uitgenodigd?’ vraagt ik.

‘Ze heeft haar eigen,’ zegt tante Connie. Ik heb het gevoel dat ik wat mis, en ga na een tijdje naar het zolder. Ik voel me op en top. Ze ligt op bed, en staart door het raam. Ik ga bij haar zitten. Haar ogen kijken dwars door me heen, alsof ze me niet ziet. Als ik naar buiten kijk, zie ik haar weerspiegelingen daar, alsof ze uitgestrekt is over de daken, en langs

de muren, als begroeiing. ‘Zoveel mensen kennen me niet,’ zegt ze. Dan staat ze op en geeft mij een bord. Het schijnt hier ook etenstijd te zijn. Ze schept op. We staren elkaar de hele tijd aan, en als ik dan later naar buiten staar is het al donker, en haar weerspiegelingen zijn als de lichten in de nacht, als woeste paarden over de daken. Ik hoor tante Connie beneden roepen. Het is tijd voor de nacht, maar ik wil niet slapen. Ik houd de hand vast van de vrouw van het zolder. Mijn hoofd voelt als een stad met huizen, grote huizen, hoge huizen, lange huizen, met bomen er tussen, met plaats voor de tuin. Het is alsof de vrouw van het zolder op mijn hersenen danst, en het doet pijn, en ik word al snel moe. Pudding voert ze me. Grote lange draden voel ik door mijn lichaam gaan, totdat ik het gevoel heb dat ik kan zweven. Haar bed is ineens zo dik en ver weg, haar kamer twee keer groter. Nee, naar buiten wil ik niet meer. Ik ben hier buiten. Zij is mijn wereld. Ik heb een kinderlijk geloof in haar.

Tante Connie laat me de schoonheid van het huis zien, van alle plekken, en ja, ik moet haar gelijk geven. Ze heeft een plaats in mij, alle dingen in dit huis hebben een plaats in mij. Ik heb ze nodig. Ik ben er bijna ziekelijk afhankelijk aan. Het is mijn levenswarmte. Maar toch voelt het alsof ik heen en weer gesleurd word. Ik heb nergens grip op, ik glijd telkens weg, dieper. Dit is een doodlopende weg, een fuik, van vuur. Ik zie ze het glas heffen. Zij zijn als de vlammen in mijn hoofd. Ik durf niet naar ze te kijken, want dan ga ik dood. Het zijn de hoofden van de Medusa. De mensen die hier wonen zijn net zo steen als dit huis, en iedereen die naar hen kijkt verandert in steen. Zo is het leven. Is dit de sleutel weg uit de tuin, of is dit de sleutel tot de tuin.

In de nacht danst de vrouw van de zolder als een zwaan, als een brandende struik. Ik probeer me om te draaien, maar ik kan niet. Deze dans is dodelijk, of misschien wel leidende naar de poort van de hel. Ik sta verstijfd. De uitsteeksels en aanhangsels van haar jurk raken mij. Ik kijk naar haar door mijn glas wijn. De poort brandt. Ik probeer me ergens aan vast te klampen, maar zonder success, totdat ik de stem van tante Connie hoor. Ik kan niet

terugroepen. Iemand knijpt mijn keel dicht, maar ik heb geen verlangen om terug te roepen. Ik ben als een boom geworteld in de grond. Ik heb het geheim van Medusa gezien : Alleen met de ogen van wijn kunnen wij haar bekijken. Ze gilt en schreeuwt nu ik het geheim heb ontdek. Ik gooi de wijn in haar gezicht, want ze wil me verscheuren. Dan staat ze in vlammen, en het gehele huis brandt. Ik moet hier weg. Maar de trappen zijn hier van vuur. Alles is van vuur. Ik besluit te blijven. Medusa schijnt aardiger dan ik dacht. Haar hoofden leven hier in een vreemde vrede. Roofdieren bespringen mij en verscheuren mij, en mijn hart is blij. Het is mijn vuur, het is omringd door mijn hart. Ik heb mijn weg hier doorheen gebeten. Een huis met standbeelden. Het is als een brandend strand, en een brandend oog leidt mij uit, om dieper in te gaan. De brandweerman houdt mij stevig vast. Zijn jas is glibberig. En dan brandt hij ook.

Tante Connie doet alsof er niets gebeurt is en staart mij aan. 'Nog wat koffie, jongen ?' vraagt ze. Ik zeg niks. Tante Connie schenkt nog wat voor me in. Wie zwijgt stemt toe. Mijn oude bed in de kamer van de dochter van de graaf is versleten, scheuren in de matras, en de piano is vals. Maar niet minder mooi dan de gouden spulletjes van tante Connie. Als tante Connie lacht heb ik het gevoel dat ze op de daken fietst. Ik keek naar de vrouw van de zolder. Waren we niet net als Adam en Eva die door de brandende heg probeerden terug te keren naar het paradijs ? En was dit paradijs een mengsel tussen huizen en blote benen ? Ik keek naar de dochter van de graaf. Ik probeerde een weg door haar heen te graven. Maar ze hield alles tegen. Tante Connie dient de pudding op. Ik kan de borsten zien van de vrouw van het zolder, door haar doorzichtige jurk heen, en ze heeft haar jurk ook wel flink open. Haar borsten druipen nog, als de moederlijke fontein, maar er zijn geen babies. Ik besluit niets te eten. Hier kan ik niet tegen, en het is dodelijk. Als ik naar de dochter van de graaf kijk, dan zie ik hetzelfde tafereel. Het is onbeschoft tegen tante Connie om pudding te laten druipen terwijl zij pudding opdient. Ik kan oom Joop goed begrijpen dat hij zo ver mogelijk van de tafel afzit, als een bibberend hondje.

Maar plotseling is het alsof de stoppen bij mij doorslaan. Ik voel me een baby, een hond zelfs, die gevoed moet worden. Wat een drama. Tante Connie ziet het aan mijn gezicht en raakt in paniek. Zelfs oom Joop staat op. Iedereen zit verstijfd. Ik begin met grote happen van de pudding te eten, zodat al snel mijn hele gezicht eronder zit. Oom Joop lacht mij uit. Dit is de tuin van spot. Waarom zijn Adam en Eva hier teruggekeert. Ook de twee vrouwen lachen mij uit, terwijl ze hun jurken nog meer open trekken. En dan smeren ze de pudding over hun lichaam heen en gaan op de tafel liggen. 'Ik heb al brood gehad,' zegt oom Joop. Ik kan hier niet tegen. Zelfs een hond wordt beter behandeld. Ik word er erg stil van, en ga bij oom Joop zitten. 'Je weet hoe vrouwen zijn,' zegt oom Joop.

Uitgave : COAB

DE RODE STAD – deel 2

'Erin ?' vroeg hij. 'Waar ben je nou Erin ?' De groep hyena's kwam dichterbij. Ze gromden. Hij sidderde. Hij liep terug naar de torenkamer, waar zij even later ook terugkwam. Ze deed alsof er niets was gebeurd. Ze was vrolijk. Ze kookte.

'Lieve jongen,' zei ze.

'Ja,' zei hij.

'Het eten is klaar,' zei ze. Ze zette het op tafel.

'Vlees ?' vroeg hij. Ze knikte. 'Ik lust geen vlees,' zei hij. Toen gaf ze hem een chocolaatje. 'Je moet goed eten,' zei ze.

'Nee,' zei hij. 'Dat moet ik niet. Dat moeten alleen de hyenas.' Ze klapte. Ze waren in de rode stad. Ze had wat bedelaars uitgenodigd. Ze aten allemaal van het vlees. 'Aten,' zei ze, 'dat is de Egyptische zonnegod.'

'Kan mij het schelen,' zei de jongen.

'Zeg, heb eens wat meer respect,' zei ze.

'Heb ik geen respect voor,' zei hij. Ze kwam naar hem toe, en gaf hem klappen

op zijn billen. De bedelaars keken toe. 'Zeg, doe eens rustig met die jongen,' zei één van de bedelaars. Maar toen nam de jongen het voor haar op. 'Zeg, heb wat meer respect voor de godin,' zei hij. 'Zij doet wat goed is. Aan haar wetten zijn wij ondergeschikt.'

'Je hebt gelijk,' zei de bedelaar. 'Ik wist niet dat zij de godin was.'

'Dan weet je het nu,' snauwde de jongen. De bedelaar sidderde.

'Lieve jongen,' zei de godin.

'Gatverredamme,' zei één van de bedelaars. Dat vlees stinkt.

'Je moet snel eten,' zei de godin. De bedelaars aten haastig door, en gingen weer weg.

'Wat een figuren,' zei de jongen.

'Jij bent anders ook niet zo'n lieverdje,' zei de godin.

'Maar ze hebben overal commentaar op,' zei de jongen, 'terwijl je ze zo goed helpt.'

'Dat denk je alleen maar,' zei de godin.

'Nee, ik zie het toch,' zegt de jongen.

'Laat maar, houd maar op,' sprak de godin. 'Ik begin een beetje ongeduldig met jou te worden.' En weer gaf ze hem een paar klappen op de broek. 'Het is dat je de godin bent,' sprak de jongen, 'anders was ik je aangevlogen.'

'Wil je werkelijk weten wat ik met de bedelaars heb gedaan ?' vroeg de godin.

Hij knikte. 'Ja,' zei hij. 'Graag.'

'Okay,' zei ze, 'maar je mag het niet verklikken.'

'Erewoord,' zei hij.

'Okay,' zei ze. 'Ze gaan naar de schuren.'

'Hoe bedoel je ?' vroeg hij.

'Laat maar,' zei ze.

'Nee, je moet het nu zeggen,' zei hij. 'Wie A zegt, moet ook B zeggen.'

'Waarom,' vroeg ze.

'Wie A zegt moet ook B zeggen,' herhaalde hij.

De godin zuchtte. 'Je bent luguber,' zei hij.

'Nee, jij bent luguber,' zei ze. 'Je begrijpt nooit wat ik bedoel.'

'En jij legt nooit wat uit,' zei hij.

'Daar bij de boerderijen,' zei ze.

'Wat ?' vraagt hij.

'Niks,' zegt ze. En even later : 'Ik kan het niet zeggen. Er staat een gestalte naast mij.'

'Waar heb je het over,' gilt de jongen.

'Niets,' rilt ze. 'Vergeet het.'

'Geesten ?' vraagt hij.

'Ja,' snikt ze. Hij omhelst haar. 'Het komt wel goed,' zegt hij.

Uitgave : COAB

DE CHIRURG – deel 3

Hij had net een kennismakingsperiode achter de rug die goed verliep, en het leek erop dat nu het contract wel zou lopen. Hij had meestal moeite met de eerste dagen van iets, maar dit was anders. In dit werk lag zijn hart, nog wel meer als zijn vorig werk. Op een avond deed hij de televisie in zijn nieuwe woning aan. Hij woonde nu dicht bij de zee. Hij zat op de bank, en schakelde over naar de zender met berichten. Opeens zat hij aan zijn bank gekluisterd. De namen van wat topmensen van zijn land verschenen in beeld met hun foto's. Zij waren die avond omgekomen doordat er een meteoriet op het huis van hun vergadering was gevallen. Niemand wist waar die meteoriet vandaan kwam. Het was allemaal erg snel gegaan, en het land was erg onthutst. De nieuwslezer veegde het zweet van zijn voorhoofd. Na onderzoeken bleek heel snel dat de meteoriet dezelfde stoffen droeg als van het virus en op sommige plaatsen van hetzelfde materiaal was gemaakt als van het gesteente. Ook werd er gewaarschuwd voor de zware straling die vanaf de meteoriet afkwam,

en technici en specialisten konden deze niet op korte termijn onschadelijk maken. Men besloot enkele afgebroken stukken naar de zee te brengen. Verder werd het terrein afgebakend. Er was een diepe krater in de aardbodem ontstaan. Na enkele dagen leefde het virus weer enorm op, en ditmaal vielen er wel doden. De mensen die het virus hadden klaagden nu veelal over gekrijst in hun hoofd, en de symptomen waren dikwijls gepaard met zweren en brandende pijnen. Vaak sloeg het virus over in andere ziektes. Alle dagen werd er op televisie voorlichting gegeven. En er kwamen steeds meer mensen op televisie die door de huid heengebroken gesteentes hadden. Steeds meer mensen klaagden van brandende pijnen rondom hun tepels en in hun voeten.

En weer werden de sociale structuren van zulke mensen veelal afgebroken, en bij sommigen begon nieuwe huid te groeien, en ook de stembanden van sommigen raakten zwaar aangetast, of gingen dubbele stemmen voortbrengen. Dat waren stemmen die tegengesteld hoog en laag waren. Meer en meer begon het gesteente over de huid van mensen te groeien, als een vreemd soort van ivoor in verschillende kleuren. En nog steeds was er geen enkel medicijn tegen opgewassen. Sommigen werden erg agressief door het gesteente dat in en over hen groeide, en vaak begonnen verschillende kleuren elkaar te bevechten, en gingen dezelfde kleuren zich bij elkaar voegen. Vaak waren de kleuren tweezijdig en ontstonden er tussenpersonen tussen de verschillende groepen. Veelal voelden mensen zich overgenomen, alsof ze een machine werden. En de wetenschappers stonden radeloos. Nog steeds was hij bezig om antistoffen op of onder de zeebodem te vinden, maar nog steeds zonder enig resultaat. En de mensen begonnen wanhopig te worden, en keerden zich tegen de medici en de topmensen.

Ook hij moest in bescherming gebracht worden tegen razende groepen mensen

die het hadden gemunt op de hogere lagen van de bevolking. En hij kreeg militaire bescherming rond zijn huis en rond de plaats waar hij werkte. Op een gegeven moment was dit niet meer mogelijk vanwege de vele aanslagen, en na vele confrontaties tussen de burgers en het leger. Er werden speciale oorden ingericht, waar de topmensen en de medici tezamen met andere verantwoordelijkheidsfuncties gingen wonen. Degenen die onder deze mensen getroffen werden door het virus werden ogenblikkelijk van hun functie ontheven en naar diverse kampen van burgers gestuurd. Maar ook onder de burgers kwamen machtslijnen, en al gauw ontstond er een tussenveld. En zij werden de chirurgen genoemd omdat ze contact bleven houden met de beide kanten van de samenleving.

Hij stond bekend als een contactpersoon waardoor zij met de opperlagen van de samenleving konden communiceren. Hij vond dat belangrijk voor zijn werk, en voor hem was het onmogelijk om nog met de burgers contact te hebben sinds hij in het zwaar beveiligde oord woonde. Hij kon de chirurgen erg goed begrijpen, en op een dag werd hij zelf door het virus getroffen. Al snel groeide het gesteente door zijn huid heen en kwam hij ook in de tussenlaag terecht en werd één van hen. Snel werd hij opgenomen in de groep. Veelal was de basiskleur zwart met hier en daar een rode, witte of blauwe streep in een punt uitlopende. Soms brak er wel eens wat van het gesteente af, en dat was een helse pijn als brandend zoet. Al gauw werd hij op de hoogte gesteld van een groot geheim van de chirurgen. 's Nachts kwamen er Ufo's tot de kampen van het tussenveld en werden er operaties verricht in de tepels en de voeten. De man herinnerde het televisieprogramma dat hij er over gezien had. Het was dus toch waar, dacht hij bij zichzelf. Al gauw was hij bijna geheel gemaakt van dit vreemde gesteente, en begon hij zichzelf te voelen als een machine. 's Nachts kwamen er

bruinzwarte kappen over de kampen met rode gleuven die licht gaven, en werden de operaties door draakachtige zeewezens gedaan. Dit was dus wat hij gezien had, dacht hij bij zichzelf. Tijdens de operaties 's nachts kon hij ze goed zien, en sommigen hadden zelfs staarten als goudvissen. Vreemdsoortige sappen werden in hem gespoten op een hele systematische manier.

Soms werden er grote stukken van het gesteente weggebroken, en dan voelde hij die helse pijn als brandend zoet, maar in zijn kamp vertelden zij hem, dat dat brandend zoet een nieuwe immuniteit zou brengen. Wat die nieuwe immuniteit dan was, dat wist hij niet. Bij de hogere lagen van de samenleving waren er berichten binnengekomen over de kappen en de operaties, en zij begonnen bang te worden. Ze waren bang dat de macht in de handen van de chirurgen zouden komen, en begonnen een totaal-oorlog. Inmiddels waren er zoveel mensen door het virus uit de toplagen verdwenen, dat ze bang waren om meer mensen te verliezen. Ze lieten daarom degenen die een wit soort van gesteente hadden blijven. Maar steeds meer onder hen kregen het virus met het witte gesteente. En hem werd verteld door anderen uit zijn kamp dat die immuniteit juist tegen deze aanval was bedoeld. Het was een oorlog van de bang geworden regering gericht aan de chirurgen. Maar omdat de regeringen met hun topmensen en medici merkten dat ze met wapens hen met de gesteentes niet konden uitschakelen probeerden ze het op een andere manier. En dit werd de grote witte oorlog genoemd. Ze probeerden met apparaten de machines onder controle te krijgen. Ze zouden hiervoor in eerste instantie bestraling gebruiken, om stap voor stap invloed uit te oefenen. Inmiddels werden ze van buiten steeds harder en van binnen steeds zachter, en de operatie-apparatuur van de ufo's trokken de tepels van de chirurgen

steeds dieper naar binnen, en er werden meerdere tepels geïmplanteerd. Ze waren als vlakke, gesloten geraamtes geworden, als oesters in een schelp. Ook de zolen en de huid van hun voeten werden steeds dieper naar binnen getrokken en gingen op een vreemde manier binnen het gesteente circuleren.

Uitgave : COAB

DE EENLING

Hoofdstuk 1.

Hij zag de muren van zich wegbewegen. Als hij op straat was dan voelde hij zich niet een geheel met de mensen. Hij was een eenling, alsof hij ergens anders vandaan kwam. Hij hoorde niet bij deze mensen. Hij vond dat ze zich vreemd gedroegen. Hij had ook angsten die hij niet kon verklaren. Vaak veranderden grote massa's mensen in vrouwen in zijn gedachten, en dat vond hij bedreigend. Hij vertrouwde geen vrouwen, en hij vertrouwde ook geen mensen in het algemeen. Hij voelde zich opgesloten, alsof de geschiedenis het alarm was, wat telkens weer terugkwam. Ook voelde hij zich vaak vies als hij weer mensen had gezien. En de zelfspot die in hem opkwam was ook zwaar, teneerdrukkend, alsof hij zichzelf uitlachte. Hij maakte karikaturen van zichzelf en dat dreef hij dan enorm ver door, totdat hij van zichzelf walgde, en dan lachte hij zichzelf uit. Hij dacht dat hij de gevangene van een heks was, en die had allerlei ingewikkelde alarmen vastgelegd in zijn cel. Dingen waren niet wat ze leken. De massa bestond in zijn ogen niet. Het was een vrouw. Hij moest het in z'n geheel zien. Volgens hem waren er geen afzonderlijke mensen. Hij deelde ze allemaal in in groepjes, en moest zich vasthouden aan de lijnen. Hij zou hysterisch worden als ze afgezonderd zouden worden. Hij zag de groepen als vrouwen. Deze vrouwen waren altijd om hem heen, maar hij

probeerde ze te ontlopen. Hij sprak hier met niemand over. Hij schuwde mensen. Hij was bang voor afzonderlijke mensen. Hij moest de groepjes zien, en het liefst van een afstand, en het liefst helemaal niet. Als er dan toch een mens door hem werd opgemerkt, dan moest hij zo snel mogelijk de groep zien en de vrouw die de groep was. Hij sloeg zichzelf soms als hij nadacht over een afzonderlijk mens. Dat wilde hij niet. Dat vond hij eng. Hij probeerde daarom altijd zoveel mogelijk langs mensen heen te kijken, op zoek naar de groep waartoe ze hoorden, op zoek naar de vrouw. Maar de vrouw vreesde hij ook.

De geschiedenis kon urenlang aan hem vreten, genadeloos, waarin hij maar geen uitweg zag, als het alarm van de heks. Maar de geschiedenis was ook een vrouw. Hij wilde het niet anders zien. Hij ging niet meer naar de cafés, alleen in zijn gedachten. Hij sloot zich helemaal op, trok zich helemaal terug in zichzelf, ... diep. Hij had genoeg aan zijn verleden. Hij wilde er niets meer aan toevoegen. Hij had geen behoefte meer aan sociaal contact. Die tijd had hij gehad. Hij vertrouwde toch niemand meer. Oh ja, ze probeerden hem wel te lokken, maar hij trapte er niet in, en trok zich dan zelfs nog meer terug, en bleef nog langer binnen, zo ver weg mogelijk, zo diep mogelijk. Ze zouden hem nooit meer kunnen bereiken. Het was al te laat.

Soms als iedereen sliep, diep in de nacht, ging hij weleens wandelen door de stad, en dan het bos in, helemaal alleen. Hij was weleens een naakte vrouw tegengekomen in het bos, dacht hij, maar die rende toen weg. Normaal gesproken was het er altijd rustig en doodstil rond die tijd diep in de nacht, en erg donker. Voedsel bestelde hij altijd en dat zetten ze dan neer in kratjes in de achtertuin. Dan bestelde hij voor een paar weken. Werken deed hij niet. Hij was werkeloos en afgekeurd. Als hij sliep droomde hij over de natuur, hoe

dat maar doorging, en hoe het maar niet stopte. In zijn dromen kwam er geen einde aan de natuur.

Hij was verdwaald in zijn innerlijke labrynt. Hij dwaalde en dwaalde en hij vond de uitgang niet. Hij zonk weg in de saaiheid en hopeloosheid van het bestaan. Hij herinnerde zich de contacten van het verleden, maar hij liet het wegglijden. Hij wilde alleen zijn. Hij liep tegen allerlei muren op in zijn verleden, maar die leidden hem naar bruggen. Hij herinnerde zich de feestjes, en de cadeau's die hij kreeg, en nu was het weg. Hij herinnerde zich de stroop op de pannenkoeken, die zijn wereld metselden. Hij wilde nu alleen zijn. Alles was teveel geworden. Hij wilde alles nu overdenken.

Alles om hem heen was ingestort, maar hij had het overleefd, en zou nu zijn leven bewaken. De geschiedenis was slechts een poortwachter tussen hem en de mensen, als een alarm. Hij was hypergevoelig nu. Nee, niemand zou nog in zijn leven toegelaten worden. Hij had al genoeg. Er kon niks meer bij.

Hij haatte en verafschuwde zijn vader die altijd tegen hem zei dat hij meer onder de mensen moest zijn. Het had hem in de grootst mogelijke problemen gebracht. Mensen waren zijn afgoden niet meer, en zijn vader al helemaal niet. Hij zag zijn vader als een sluwe duivel die hij buiten de poorten moest laten. Maar goed, zijn vader was al jaren dood.

Hij vond zijn vader altijd maar een lompe boer, zonder precisie. Zijn moeder was het tegenovergestelde, maar ook zij was al jaren dood. Hij had altijd het gevoel alsof zijn moeder in een gevangenis leefde die zijn vader had gemaakt. Daardoor kon hij zijn moeder eigenlijk nooit echt bereiken. Ze was te ver weg. En daarom was het thuis ook altijd een hel. Hij voelde zich als kind al een martelaar. Zijn vader dronk, en kwam 's avonds laat vaak dronken thuis

om hem en zijn moeder te slaan. Zijn vader kon zuipen als de duivel, en ook tekeer gaan als de duivel, en vaak wist hij niet eens waarover het ging. Soms werd hij gewoon van zijn bed gelicht en tegen de muur aangezet. Als hij een pistool of geweer had gehad, dan had hij het wel geweten. Hij had medelijden met zijn moeder als hij zag wat zijn vader met haar deed, maar hij was machteloos. Zo vaak als hij kon ging hij logeren, of naar de bureu, maar dan voelde hij zichzelf een lafaard, alsof hij zijn moeder in de steek liet.

Zijn moeder was de enige die hij miste. Maar zij was dood.

Hij herinnerde zich ook dat hij eens over de brug rende, dat hij niet meer wilde leven. Hij zou wel van de brug willen afspringen. Maar als hij dan aan zijn moeder dacht, dan kon hij het niet. Hij leefde alleen nog voor zijn moeder, en voor de logeerpartijtjes bij neefjes of de bureu.

Misschien was zijn vader zwaar ziek geworden door de alcohol, maar eigenlijk wilde hij er niet meer over nadenken. Hij wist hoe verwoestend alcohol was voor het menselijk lichaam. Toen zijn vader stierf was het zelfs een grote opluchting voor hem. Niet lang daarna stierf zijn moeder ook, en hij had toen het gevoel alsof hij daar nooit meer overheen zou komen. Het was alsof hij in een zwart gat viel, en hij voelde zichzelf alsof hij holle ogen had, alsof die eruit waren geschoten, alsof hij met twee grote gaten in zijn hoofd liep. Niets interesseerde hem nog. Hij zag niets meer. Hij leefde langs alles heen. En de mensen gingen gewoon door met feesten alsof er niets was gebeurd. Hij haatte daarom de mensen, met een diepe, bittere haat. Nooit hadden ze hem geholpen. Nooit hadden ze zijn moeder geholpen.

Hij geloofde nu dat zijn moeder in de hemel was, en dat ze elkaar ooit terug zouden zien. Tot die dag wilde hij

alleen zijn. Hij had genoeg aan zijn denken.

In de nacht droomde hij vaak over het grote, vieze, vadsige lichaam van zijn vader die hem opgesloten hield. Zijn moeder was dan altijd onbereikbaar. Die zat achter glas, in haar eigen gevangenis. Zijn moeder wilde hem dingen geven, maar die dingen stonden ook allemaal achter glas. Het alcoholisme van zijn vader hield het tegen. Alcoholisme was een groot probleem in de stad. Veel kinderen hadden zo'n vader. Hij was niet de enige. Sommige kinderen hadden zelfs een drinkende vader en een drinkende moeder, en moesten met dronken ouders leven. Maar het feit dat zijn moeder niet tegen zijn vader opkon was al erg genoeg. Hij zag er geen uitweg in, ook niet nu ze dood waren.

In zijn gedachten probeerde hij er omheen te draaien, maar hij kwam hier altijd terug, alsof hij er nog steeds in leefde. De achtertuin was een zootje. Maar de rommel herinnerde hem eraan dat hij het had overleefd. Zijn moeder was altijd netjes.

Netjes, netjes, netjes, maar daar wonnen ze de oorlog niet mee. Zijn moeder werd al overstuurd als ze een pluisje op de grond zag. Dan wapende ze zich al met stoffer en blik, en had ze haar handschoentjes aan, want zij mocht niet vies worden. Ze was verder niet streng, maar wel paniekerig. Hierin ontwikkelde ze een grote precisie. Ze was heel accuraat en ook creatief. Ze was als een hypergevoelig alarm. Maar zijn vader sloeg altijd het alarm in. Het was een hopeloze situatie. En hij leefde nog steeds met die wond in zijn hoofd, en die schiep afstand tussen hem en anderen. Ruimte moest er zijn, vond hij. Anders zou hij het benauwd krijgen. Hij had behoefte aan rust, en wat meer natuurlijke chaos. Vroeger was alles te netjes in huis door zijn moeder. Hij begreep dat wel, maar ook ergerde hij zich eraan. Voor haar was het natuurlijk

een manier om te kunnen overleven met zo'n chaotische man.

Hij zuchtte, en wist even niet waar hij naartoe moest met zijn gedachtes. Dit kon toch niet altijd zo door blijven gaan ? In zijn jonge jaren was zijn vader piloot. Maar door de alcohol kon dat op een gegeven moment niet meer, en toen ging hij elke dag naar de kroeg. Zijn moeder werd toen de kostwinner, maar zijn vader nam grotendeels het geld, voor drinken en gokken. Hij had zijn moeder weleens gevraagd waardoor het kwam dat hij zo was geworden. Zijn moeder had daarop geen antwoord.

Het was alsof zijn vader zijn leven had getekend door de alcohol. De gehele architectuur van zijn leven was doordrenkt met de alcohol van zijn vader. Daar draaide alles om, en daar was alles uit voortgekomen, hoe hij nu was.

Hoofdstuk 2.

Hij keek naar de rommel die in zijn huis lag. Hij woonde in een flat. Hij keek naar het oude kantoor-bureau waarop wat boeken en papieren lagen, onder de stof, waar het zonlicht op scheen. Hij keek naar het raam wat al tijden niet gewassen was. Dit was zijn leven. Zijn ouders had hij niet meer, en met mensen wilde hij geen contact. Aan zijn denken had hij genoeg, meer dan genoeg. Er kon niets meer bij. De geschiedenis, zijn verleden, was zijn poortwachter. Hij had al genoeg ellende meegemaakt. Nu stond dat tussen hem en de mensen in.

Zelfs in zijn keuken was het een enorme rotzooi. Het plafond was heel hoog, en op de bovenste keukenkastjes lagen allemaal dozen en boeken die helemaal tot het plafond stapelden. Vroeger behoorde dit allemaal tot zijn kantoor, maar hij ging failliet. Nu was hij werkeloos. Afgekeurd. Hij kon het ook niet meer opbrengen. Hij zat veel te ingewikkeld in elkaar. Ze hadden het allerlei namen gegeven, maar daar ging

hij nu ook niet meer naartoe.

De geschiedenis was onverbiddelijk in zijn hoofd. Het had geen medelijden met hem gehad, maar hem neergejaagd en opgesloten. Ja, de alcohol van zijn vader leefde voort, als een heks in zijn hoofd. Zou zijn vader hierin ook opgesloten zijn geweest ? Want zijn vader was ook allesbehalve sociaal.

Hij vroeg zich af hoe het zo heeft kunnen gebeuren. Zijn vader werd van piloot tot dronkaard, alsof hij daardoor neergestort was, en zijn hele gezin zat in het vliegtuig. Hij sleurde zijn hele gezin mee in zijn val. Of waren ze in zee gestort, en kwam hij zo aan op een onbewoond eiland ? Of had zijn vader nog net een noodlanding kunnen maken ?

In ieder geval voelde hij zich voor het leven verminkt. Hij verwaarloosde zijn huis, en bleef maar over de piloot en zijn vliegtuig denken. Het was een onderwerp wat hem obsedeerde. Hij was nu op het onbewoonde eiland, en als hij dan nog eens mensen tegenkwam, dan waren dat in zijn gedachten gewoon de dieren van het onbewoonde eiland. En groepjes mensen vormden een vrouw. Hij sprak weleens in gedachten tot de groepjes mensen : 'Hallo, ben je hier allang ? Ik dacht dat dit eiland onbewoond was.' Als ze dan niet antwoordde, dan moesten het wel dieren zijn, of bewegende blaadjes van de bomen door de wind.

Hij vroeg zich af waar zijn vader nu was. Misschien was zijn vader in de onderwereld wel weer piloot geworden, had hij zijn leven gebeterd, en was op een vliegtocht naar de hemel. Hij hoopte het. Maar ja, wie zou het zeggen ? Misschien als hij zelf zou sterven zou zijn vader hem opwachten met een vliegtuig om hem naar de hemel te brengen ? Zo werd hij heen en weer geslingerd tussen haat en hoop. Soms dacht hij aan de hartsvriend van zijn

vader die ook piloot was en die met zijn vliegtuig was neergestort. Zou dat de reden zijn waarom zijn vader zo was geworden, en zo eigenlijk met hem mee neerstortte, en zo het hele gezin ?

Ja, hij zag zijn leven als het gevolg van een vliegtuig ongeluk, en hij stelde zich zo voor dat er mensen waren die het hadden zien gebeuren, en mensen die het in het theater hadden gezien, en dat hij in de hoofden van die mensen doorleefde. Zij maakten schilderijen en muziekstukken, en hij leefde daarin verder.

Hij wilde meer weten van de innerlijke realiteiten, en die binnen gaan. De buitenste lagen interesseerden hem niet, want die hadden hem in de problemen gebracht. Ja, die problemen waren hoogdravend. Hij had het vroeger vaak geprobeerd om in de innerlijke realiteiten te komen, zonder succes. Maar eindelijk was het dan gelukt. Alles wat hij nodig had was in de innerlijke realiteiten.

Hij ging de stad in omdat hij nog wat dingen nodig had. Dit deed hij niet vaak, maar soms moest het toch gebeuren. Hij gaf wat geld aan een dakloze, en in de zaak voor huishoudelijke spullen knipoogde een werker naar hem die hij tussen de schappen tegen kwam. Daarna ging hij even naar de supermarkt. Een oude vrouw woog wat groente af, en mompelde toen iets. 'Wat zegt u ?' vroeg hij.

'Ik dacht ik kan er ook nog wel een komkommertje bijnemen,' zei de vrouw. 'Niet toch ?' Hij zei zachtjes : 'Ja, dat kan.'

Dat waren eigenlijk alle contacten van die dag. Toen hij weer naar huis liep groette een jongetje op een fiets hem, maar hij had zijn hoofd gebogen en zei niets. Toen groette het jongetje hem nog een keer, en toen groette hij het jongetje terug, en was toen al bijna bij zijn deur aangekomen. Met zijn tassen kwam hij

binnen. Hij was blij dat hij weer thuis was. Het zat er weer op. Hij was met zijn jas ergens in een winkel aan een haakje blijven steken en nu zat er een scheur in, als een aandenken aan zijn uitstapje. Hij kwam ook veel jongeren tegen met gescheurde kleding.

Zijn huis in de flat had twee verdiepingen. Eronder waren de kelders, en hij kon met een stenen trap naar beneden om zijn tuin in te komen. Op zijn tweede verdieping had hij zijn indianen boeken en hingen zijn indianen schilderijen. Zijn leven draaide om de eeuwige jachtvelden en om speelgoed. Daar kon hij uren over nadenken. Op de tweede verdieping had hij ook een tafel waar indiaantjes opstonden. De verdieping had een schuin dak met een schuin raam. Boven de verdieping waren weer andere woningen, maar voor hem was het zijn zolder. Hier kon hij zichzelf uitleven. Er stond ook een bed. Soms sliep hij hier.

Op een nacht had hij een droom dat het gezin in een klein vliegtuigje naar Amerika ging. Zijn vader bestuurde het vliegtuigje, maar in Amerika stortten ze neer, en hij was de enige overlevende.

Toen hij wakker werd die ochtend werd hij geplaagd in zijn gedachten. Dit werd zo erg dat hij in zijn kamer begon te dansen als een joker. Hij probeerde zijn gedachten te slim af te zijn, en besloot nu zijn gedachten te plagen en te bedriegen. Hij danste als een spion. Hij omsingelde zijn gedachten door zijn dansen. Hij wist dat er toch niets met zijn gedachten te overleggen viel. Ze waren koppig, dus dan moest het maar op een andere manier. In zijn hoofd kopieerde hij zijn gedachten en maakte er iets anders van. Hij was er volledig zat van. Hij zou ze gebruiken als werktuigen van de joker.

Hij zong tot de zielen, en vertelde hen verhalen. Hij ging hiertoe over de zeeën om hun schepen te vinden. Zo bracht hij ze in veiligheid en trok hen op. Maar hij

wist ook dat hij terugmoest, de rivier over, tot het grote niets, want zijn leven was teveel ingevuld, en hij was als een robot geprogrammeerd door de alcohol van zijn vader. Door de joker kon hij die programmatie verbreken, maar hij moest uiteindelijk weer terugkeren tot het niets, waar ook het nergens was, en het nooit.

Alle ervaringen die hij op zijn netvlies had gehad en wat hij zijn verleden noemde waren als drugs, en het had hem zwaar in de problemen gebracht. Hij wilde afkicken. Was het leven slechts een drug ? En wat was dan het ware leven ? Of bestond dat niet ? En wie had hem deze drug gegeven ? En hoe zou hij kunnen afkicken ?

Hij dacht er ook over na hoe mensen zo lang konden trappen tegen een dood paard. Hij zag het voor zich, en moest er om lachen. In zijn gedachten begon hij die mensen te bespotten.

Die nacht had hij een droom over een groot wit hek aan de rand van een weiland. Hij ging door het hek, maar hij kwam er steeds dieper in en raakte erin opgesloten. Het was alsof het weiland achter zijn tuin was, en het witte hek leidde hem naar het grote indiaanse oerwoud. Hier was een woeste rivier waar je alleen maar over kon komen door over een brug gemaakt van kinderboeken te gaan. Hij ging de brug over, terwijl de woeste rivier hem probeerde te grijpen om hem van de kinderboeken brug af te sleuren. 'Nee !' riep hij uit in doodsangst. 'Oh, was ik er maar nooit aan begonnen.' Hij probeerde de kinderboeken te lezen en probeerde houvast te vinden in de woorden. Maar alles was nat, en alles lag door elkaar heen. Hij was blij als hij een heel woord kon lezen, maar vaak waren dat alleen maar losse woorden, en ook die werden weer weggespoeld. Verderop liep de brug hoger, en hij probeerde omhoog te klauteren, maar telkens weer gleed hij weg. Hij keek naar de diepte, en daar waren ook

allemaal puntige rotsen. 'Nee !' riep hij weer. Hij durfde er bijna niet naar te kijken. Hij had er erge buikpijn van, en het was zo diep. Als hij zou vallen, dan zou hij eerst een heel eind naar beneden vallen. Dat zou hij nooit overleven.

Twee handen grepen hem. Ze pakten hem stevig beet, en trokken hem omhoog. Ze maakte hem vast aan een touw. 'Goed vasthouden,' zei ze. Het trouw trok hem door een tunnel heen die opliep als een put, en de tunnel was geheel gemaakt van meisjesboeken. 'Aaaaaaaah !' riep hij, en toen werd hij wakker. Het eerste wat hij toen ging doen was op zoek gaan naar de doos meisjesboeken die hij ooit van zijn tante had gehad. Toen hij het na lang zoeken vond begon hij alle boeken te lezen, iets wat hij nog nooit had gedaan. Hij kende deze boeken niet, en het was alsof er een wereld voor hem werd opengescheurd. 'Ja, het meisjesboek is het enige wat mij erdoor heen kan slepen,' sprak hij, 'ja, het meisjesboek.' En hij werd een schrijver van meisjesboeken, en voor het eerst had hij het gevoel dat het hem over het vliegtuig ongeluk heen bracht, en dat hij eindelijk de alcohol van zijn vader kon overwinnen. Hij wilde een meisjesboeken toren bouwen tot de hemel. Ja, het leven kreeg zo weer zin voor hem, ook sociale contacten. Hij zou het allemaal kunnen verwerken in zijn meisjesboeken. Hij had de toversleutel tot de hemel gevonden.

Uitgave : COAB

DE VROUWENONDERGOED
VERKOPER

Zo zag ik iemand die beweerde dat het praten over vrouwenondergoed de fijnere dingen in het leven zijn. Ik moest daar even vijf minuten hard om lachen, en dacht : Houd jij je maar bezig met je vrouwenondergoed, terwijl ik dieper de filosofie inga om aan types zoals jou te ontkomen. Wat een grapjas. Hij leek

trouwens op iemand waarmee ik in mijn jeugd op vakantie in Frankrijk was, en hij was de eerste die ik ooit het woord 'motherfucker' heb horen zeggen. Als kind was ik daar een maand lang overstuurd van, en ook dat ik me afvroeg : 'Wat bedoelt hij daar eigenlijk mee te zeggen ?' Hij was de zoon van mijn leraar Nederlands, een geadopteerde zoon uit het buitenland, en hij dacht dat hij alles mocht zeggen. Hij was als elastiek, en wilde altijd dansen, en je zou hem de Nederlandse Michael Jackson kunnen noemen, dus velen die hem zagen wilden met hem spreken, en dan moest ik als vriend de boot telkens afhouden. Ik voelde me een beetje als zijn bodyguard. Zo nu en dan kijk ik naar het filmpje over die idioot die doet alsof het praten over vrouwenondergoed de normaalste zaak van de wereld is, zodat ik weer even hard kan lachen, en ook er weer over kan nadenken : 'Wat bedoelt hij nu eigenlijk ? Waar gaat dit over ?' En natuurlijk omdat hij een beetje lijkt op die jongen van vroeger, een beetje jeugdsentiment. Eerst dacht ik dat hij het was.

Wat doen de dwazen vandaag de dag ? Wat als het een grap is ? Misschien proberen ze mensen in de maling te nemen, want dat kan toch niet waar zijn wat ze zeggen ? Is dat de boodschap die je wil uitzenden naar de jeugd ? De jeugd is de toekomst. Hangt onze toekomst dan af van vrouwenondergoed ? Dat zijn soms de dingen die me bezig houden. Het lijkt wel alsof hij ergens overstuurd over is. Tenminste dat kan ik me zo voorstellen als je daar altijd over moet praten, alsof dat de fijnere dingen van het leven zijn. Ik vraag me dan af wat voor leven hij heeft. Wat over de vrouw zelf in plaats van haar ondergoed ? Zou je het leuk vinden als iemand het voortdurend over je ondergoed heeft en niet over jezelf, of over dingen die er werkelijk toe doen ? "Hey, hallo, ik ben er ook nog. Stop met het staren naar mijn ondergoed."

Misschien heeft hij een handel in

vrouwenondergoed ? Dat zou ook nog kunnen, dat hij er gewoon reclame voor maakt. Is dat een beroep wat je zou kiezen ? Helemaal hysterisch was hij erover, ging het tot in de kleinste details beschrijven. Ik dacht : 'Okay, okay, maar wat kan ik hiermee ? Wat voegt dit toe aan de waarde van mijn leven ? Ik ben geen vrouw, dus houd je mond maar. Je hoeft het mij niet proberen te verkopen.'

Ik merkte dat alhoewel ik er hard om lachte ook lichtelijk overstuurd van was. Wat durven mensen tegenwoordig wel niet allemaal te zeggen, ook over vrouwen. Het is iets privé. Hoe zou jij het vinden als iemand anders over je ondergoed zou lopen praten ? Heb je dan ook niet zoiets als : 'Afblijven jij. Volgend onderwerp.'

Wat zou hij ervan vinden als mensen ineens over zijn ondergoed gaan lopen praten en erover gaan speculeren tot in de kleinste details. 'Hey, hallo, ik ben er ook nog.'

Het is een ondergoed verkoper. Dat staat vast. Vandaar al die praatjes. Hij leeft er van. Hij heeft het er altijd over. Het is zijn adem. Ik wil het er niet meer over hebben, maar ja, dan kan het een anti-obsessie worden, en dat is tegelijkertijd ook weer een obsessie. Zeg, heb je nu werkelijk waar niets anders te vertellen ? Zeg eens iets aardigs over de vrouw zelf, of iets onaardigs. Maar 'make sense'. Niemand heeft er iets aan als jij de hele dag over vrouwenondergoed loopt te zaniken. Nee, daar schieten we allemaal wat mee op wou je zeggen. Daar wordt de wereld echt wel een betere plaats door, zeg. En kinderen gaan hem dan ook nog nadoen. Irritante mensen, die ondergoedverkopers. Dan kun je wel aan de gang blijven. Dan is vuilnis ook ineens het belangrijkste in het leven voor vuilnisophalers. En schoenen voor schoenenverkopers. Zo heeft iedereen wel wat. Ja, het zwembad is het belangrijkste in het leven, zegt de

zwembad eigenaar. Die wil zich natuurlijk niet in zijn eigen vingers snijden. Helemaal eerlijk is het natuurlijk niet. Daarom ben ik ook geen zakenman. Ik heb nooit mijn spullen verkocht. Men denkt hun waardeloze spullen sneller te kunnen verkopen als men stelt dat het het belangrijkste in het leven is. Het is dwaas, maar vele dwazen tuinen erin.

Ja, weer een klant voor vrouwenondergoed. Weer een klant voor dit of dat. Dat is alles waar het bij hen om draait, en daar liegen ze veel voor. Het zijn zielenvisser. Ik heb mijn telefoonnummer maar niet gegeven. Hij vroeg erom, en ik maar lachen. Wat wilde die clown eigenlijk ? Zeker nog meer met me over vrouwenondergoed praten. Hij gaf me toen een filmpje mee van hemzelf, voor als ik mijn gedachten zou veranderen. Als ik in een dipje zit dan kijk er soms even na, en dan lach ik zo hard dat mijn dag weer goed is, maar soms werkt het ook weer averechts.

Op een dag kwam hij met een grote truck bij me aan de deur. Hele truck zat vol met vrouwenondergoed. Ik zei : Wat mot je ? Hij had het erover dat ik een hele grote bestelling had gedaan. Ik zei : Ik weet anders van niks.

Ja, via internet, zei hij. Ik zei dat kunnen ook hackers wezen. Ze doen zich dan voor als mij etcetera, maar ik verdacht hem ineens zelf ervan. Nou ja, dan ga ik weer weg, zei hij toen. Ik zei : Stop, blijf nog even. Ik heb hem toen mijn huis binnengenomen. Na een beetje praten kwam ik erachter dat hij flink dronken was. Ik had het wel met hem te doen. Als je nou altijd over vrouwenondergoed moet praten om je een beetje goed te voelen, ja, dan wilde ik hem wel proberen te helpen. Het leek me verder een beste jongen. Misschien moest ik maar weer de taak van bodyguard op me nemen met deze jongen. Hoe was hij zo geworden ? Ja, zei hij toen, zijn moeder gooide altijd haar ondergoed vroeger naar hem toe

als hij ondeugend was. Dat zou hem minder pijn doen dan als ze een schoen zou gooien. Ik begreep hem toen direct. Ik zei hem dat ik dan ook zo geworden zou zijn. Hij had er natuurlijk een syndroom aan overgehouden, en daarom was hij vrouwenondergoed verkoper geworden. Zo zie je maar weer, een beetje doorvragen soms, en dan is het allemaal veel duidelijker.

Maar ja, nu moest ik hem natuurlijk nog helpen. Ik zei : Nou ja, als je er nog zo mee zit, ga jij dan maar lekker vrouwenondergoed verkopen.

Hij werd me toen toch een partijtje kwaad. Hij noemde het een hulp van lik me versje. Hij vond het ook nogal beledigend overkomen, alsof hij voor niets anders goed was dan vrouwenondergoed te verkopen. Hij had een hele zak met vrouwenondergoed meegenomen, en begon mij ermee te bekogelen. Maar toen was hij nog niet klaar. Hij ging terug naar zijn truck en kwam terug met nog veel meer vrouwenondergoed om mij ermee te bekogelen. Hij stopte maar niet. Er was geen houden meer aan. Al zijn verborgen woede kwam naar boven. En ja, je raad het al. Toen hij uiteindelijk weg was gegaan was er zoveel vrouwenondergoed in mijn huis dat ik zelf ook maar vrouwenondergoed verkoper ben geworden. Om het af te leren.

Uitgave : COAB

DE JJDANS

Ik moest iets terugbrengen naar de buurvrouw. Onze huizen hadden een laag dak, en alles was op de begane grond. Het waren lange huizen naast elkaar in mooi natuurgebied. Ik was nog maar half aangekleed en wat ik al aanhad zat nog verf op, dus dat wilde ik er eerst afwassen voordat ik naar de buurvrouw zou gaan. Ik had een raam

openstaan en hoorde dat ze tegen haar moeder zei dat ze naar mij toe zou gaan al. Ik trok snel iets aan, en ging toen door een deur tussen onze huizen in naar haar toe. Ze had allemaal boekjes, pockets, uit de zestiger jaren van een serie genaamd Jjdans, waar vrouwenverhalen en meisjesverhalen instonden. Literatuur. Ik vond het mooie boekjes. Ze had ook een dwergenklok. Ik keek naar het ding. Ze glimlachte naar me. 'Ja, eh, ik zou die boekjes wel willen lenen, van Jjdans,' zei ik.

'Oh, je mag ze wel houden,' zei ze. 'Ik doe er toch niks mee. Ze staan daar maar te staan.' Ik was er dolgelukkig mee, en omhelsde haar. 'Oh sorry,' zei ik. 'Ik vergat dat er nog verf op m'n kleding zat.'

'Geeft niks hoor,' zei ze. 'Heb je weer veel lopen schilderen ?' Ik knikte. 'Schilderen is mijn lust en leven, wild en woest. Maar nu zou ik wel weer wat meer willen lezen en schrijven.'

'Lezen en schrijven ?' zei ze. 'Goed idee. Wat vind je van mijn dwergenklok ?'

'Verschrikkelijk,' zei ik. 'Wel inspirerend, maar het lijkt wel een spookklok.'

'Dat is het ook,' zei ze. 'Het maakt hele vreemde geluiden. Door dwergen gemaakt. Het was een erfenis.'

'Kun je er wel van slapen ?' vroeg ik.

'Nee, eigenlijk niet,' zei ze. 'Het is nogal een storend ding.'

'Maar waarom houdt je het dan nog ?' vroeg ik.

'Tja, een erfenis, he, ik kan het niet zomaar wegdoen. Herinneringen,' zei ze.

'Goede of slechte herinneringen,' vroeg ik.

'Slecht,' zei ze, 'zeer slecht.'

'Wegdoen dat ding,' zei ik. 'Verkopen kan ook.'

'Ik wil het niemand aandoen,' zei ze. 'Ik houd het ding liever hier. Dan is iedereen er veilig tegen.'

Ik stond voor een raadsel. Ik zou haar graag willen helpen.

'Misschien zit er een mechanisme in waardoor je het kan uitschakelen ?' vroeg ik.

'Ik heb al gekeken,' zei ze. 'Er zit niks. Dat is het vreemde eraan. In ieder geval bedankt dat je me mijn witte jurk weer hebt teruggebracht.'

'Geen dank, en bedankt voor het lenen,' zei ik. 'Ze had de avond van haar leven.'

'Dat geloof ik zeker,' zei ze. 'Veel gedansd ?'

'Ja, de hele tijd,' zei ik. 'Ze kon niet meer stoppen.'

Ze glimlachte.

'Ik moet maar weer eens gaan,' zei ik. 'Maar die klok, he, die dwergenklok. Van wie was die klok ?'

'Van de moeder van mijn moeder, en zij had het ook weer geerfd en wilde het ook niet wegdoen,' zei ze. 'Ze heeft er een rotleven door gehad.'

'Ik vind dat zo vreemd,' zei ik. 'Kun je het niet beter vernietigen ? Gewoon, hup, het open haard in.'

'Ik heb geen open haard,' zei ze.

'Ik anders wel,' zei ik. 'Ik wil het best voor je meenemen, en dan verbranden. Dan zijn we er vanaf.'

'Ja, maar dan slaan de dwergen misschien terug,' zei ze.

Ik keek naar haar gezicht, wat ineens gesponnen en verkrompen was. 'Dat gaat niet goed,' zei ik. Ineens viel ze flauw. Ik bracht snel wat water voor haar.

'D... die klok,' mompelde ze.

'Laat maar,' zei ik. 'Ik verbrand het wel.'

'Nee, nee !' gilte ze.

'Waarom niet ?' vroeg ik.

'Dan komen we onder een vloek,' zei ze. 'En dan gaat het de hele wereld over, want het is zeer besmettelijk.'

'Dat moet dan maar,' zei ik. 'Want dit is ook niks.'

Maar plotseling kon ik me niet meer bewegen. 'Die dwergenklok is behekst,' stamelde ik.

'Ik zei het je toch,' zei ze. 'Laten we het maar laten zoals het is. Veel beter. Ik heb er mee leren leven. Misschien beschermd het wel tegen iets veel ergers.'

'Zo kun je het misschien ook zien,' zei ik. 'Misschien is het een kruis wat je moet dragen, als een extra zintuig.'

'Ja,' zei ze. 'Misschien kun jij er over schrijven en het raadsel oplossen.'

'Ik zal het proberen,' zei ik.

Ik ben toen weggegaan. De volgende dag bestond het huis van de buurvrouw niet meer. Het was zo ineens verdwenen. Ik heb haar nooit meer gezien, en ook haar moeder niet, ook al heb ik veel gezocht. Zo in het niets verdwenen, ook die dwergenklok. Nu vraag ik me af of het wel ooit echt bestaan heeft, of alleen maar in mijn fantasie of dwang gedachten. Ik heb soms het gevoel alsof het leven met mij een loopje neemt. Maar anderen zeiden dat het echt heeft bestaan. Of misschien was het een groeps-illusie ? Misschien is alles illusie ? En hier schrijf ik over. Ik probeer de herinnering hoog te houden aan mijn buurvrouw. Ze was een bijzonder mens. Ze gaf mij een rust die ik niet kon beschrijven, en dat terwijl ze in zo'n grote onrust leefde. Misschien heeft de dwergenklok haar meegenomen dieper het woud in ? Ik zoek nog steeds in de wildernis naar haar, maar dan bedenk ik dat dit misschien ook mijn kruis is, en mijn zintuig, waarmee ik moet leren leven. Het gemis van haar is groot, maar er zijn ook andere dingen. Ik kan over haar schrijven, en haar boeken lezen. Als ik Jijdans boekjes lees dan denk ik weer aan haar.

De dwergen dansen om hun klok,

Zij wonen hier al zo lang.

Nee, weg willen zij niet,

nog zoveel dingen te doen.

En daarom dreigen zij, dreigen zij :

Kom niet te dichtbij,

deze dingen zijn van mij,

ik, ik, ik, is alles waar ze aan denken,

Ik sta al lang in de rij,

voor een Jijdans

Uit : De Onkrant

DE FABRIEK

Hij werkte in een steenkool fabriek. Vaak moest hij overwerken. Hij was een echte work aholic. Dan had hij wat te doen, anders zou hij maar voor zich uit blijven staren. Hij kwam altijd helemaal onder het roet thuis, vaak pas laat. Maar er was niemand die op hem wachtte. Hij was gescheiden. Zijn vrouw kon er niet meer tegen dat hij nooit thuis was, en heeft toen de benen genomen.

Maar toen er een nieuwe directie kwam in de fabriek en hij harder moest werken voor minder loon had hij er minder lol in. Eigenlijk moest hij steeds harder werken en kreeg hij steeds minder. Op een gegeven moment had hij zo'n laag loon dat hij honger begon te lijden.

Er was een zware industrialisering gaande in het land, die uitliep op een industriële revolutie. Dit maakte dat het land zwaar communistisch werd, en hij voelde zich een slaaf. Alles werd hem afgenomen. Alles was nu van de staat. Hij voelde zichzelf slechts een poppetje, een marionet. Hij was zo weinig thuis dat het leek alsof hij in de fabriek woonde.

Zijn maten hadden het erover dat ze een opstand wilden beginnen, maar ze wisten niet hoe. Hij deed ook wat duiten in het zakje, maar het was allemaal slechts gissen, en ze vonden het vechten tegen de bierkaai. Ze zouden er wat langer over nadenken hoe dit te doen. Maar één ding was zeker : Ze wilden hier weg. Ze verlangden naar de vrije

natuur. De stad had hen opgesloten, en met name de fabriek. Ze vervloekten de fabriek. Hij was een steenkool werker in hart en nieren, maar dit ging te ver. Het terrein van de fabriek werd zwaar bewaakt, dus eigenlijk was er geen ontsnapping mogelijk. Toch spraken ze over bepaalde tunnels, die zelfs uit de stad zouden kunnen leiden. Ook de stad werd zwaar bewaakt. Je kon niet zomaar erin of eruit.

Ook moest hij bijgeschoold worden een paar uur per week. Dat was altijd op de dinsdag. Er was een klein schoolgebouwtje op het terrein van de fabriek. Het had twee verdiepingen en een zolder, en hij kreeg les op de zolder. De leraar was een aardige man, maar ook hij was een slaaf van de fabriek. Soms liep hij zomaar uitgekondigd de klas uit, naar een soort bergingsruimte. Dan moest hij even roken. Dat mocht hij niet in de klas doen. Ook hij werd in de gaten gehouden, maar hij wilde meewerken aan de ontsnapping.

Hij vond de leraar één van de laatsten die nog een hart hadden. Ook de leraar wist van bepaalde tunnels af, maar zei dat het te gevaarlijk was. 'En wat moet je in de natuur ?' zei hij altijd. 'Gevaarlijke indianenstammen en gevaarlijke roofdieren en allerlei ander ongemak.' Toch wilde hij ontsnappen. Hij zei dat hij zijn eigen stad wilde bouwen.

Zijn verdriet was groot toen de leraar op een dag werd doodgeschoten. Maar eigenlijk had hij het wel verwacht. De leraar sprak teveel. Natuurlijk zou dat tegen hem keren op een bepaald moment. Nee, hij keek er niet van op. Hijzelf hield zich wijselijk stil.

Wel had hij de uitleg van het tunnelsysteem nog in zijn hoofd, wat de leraar hem had gegeven. Het brulde als een tijger in zijn hoofd. Maar hij wilde geen tijger zijn. Het was alsof hij in gevecht was met de tijger. Hij wilde het slimmer aanpakken. Geen gevaarlijk

tunnelsysteem wat volgens de leraar onvermijdelijk dodelijk zou aflopen. Neen, hij wilde tijd rekken, met meer strategie te werk gaan.

Toen drie van zijn maten het besluit hadden genomen toch via de tunnels te gaan was hij er op tegen. Hij was ook niet verbaasd toen hij hoorde dat ze alledrie afgeschoten waren. Direct drie dagen na de moord op zijn vrienden kreeg hij een aanbod om in het transport te werken. De steenkolen werden vervoerd met schip en trein. Hij zou dan in de haven en op het station komen te werken, naast zijn werk in de fabriek. Zo had hij wat afwisseling. Hij nam het aanbod met beide handen aan. Hij was blij dat hij het geduld hiervoor had gehad. Maar het werk was zwaar en hard. Toch had hij hierdoor het idee dat hij dichterbij de ontsnapping was. Hij zou het kunnen proberen per schip of trein te ontsnappen.

In ieder geval begon hij weer meer plezier te krijgen in zijn werk door de afwisseling. Ook begon hij mee te helpen in de ontsnapping van anderen door schip en trein, alhoewel hij het nog steeds niet over zijn hart kon krijgen zelf te ontsnappen. Hij was alreeds bezig met gevaarlijk werk, want als ze betrapt zouden worden in het helpen anderen te laten ontsnappen, dan zou zouden ze zelf ook opgepakt worden. Tot nu toe ging alles goed, en ze begonnen er handigheid in te krijgen. Het was alsof het zijn tweede baan was. Het gaf hem hoop en energie, alhoewel de spanning soms flink bij hem toesloeg.

Op een dag werden enkelen van zijn maten betrapt tijdens het laten ontsnappen van inwoners van de stad. Ze werden allemaal ter plekke afgeschoten. Hij werkte op dat moment in de fabriek en hoorde het pas later, ook als een waarschuwing. Hij raakte hierdoor zwaar depressief en wilde niet meer leven. Een andere maat van hem praatte hem erdoor heen. Hij was het

helemaal zat. Hij kon hier niet meer mee leven, en zou samen met zijn maat gaan onderduiken. Zijn maat wist wel een adres.

Het was in de stad zelf. Midden in de nacht gingen ze er naartoe. Ze hoopten dat ze geen bewakers zouden tegenkomen. Het was een dikke vrouw waar ze terechtkwamen. Ze had een geheime woning onder haar huis. Dat moest wel, want er werden vaak huiszoekingen gedaan als werkers werden vermist. De dikke vrouw was direct enorm onvriendelijk en veeleisend. Snel kwamen hij en zijn maat erachter dat ze in een nieuwe slavernij en gevangenschap terecht waren gekomen, en de vrouw had hele strenge regels. Toch wilden ze het proberen om te kijken of het beter was dan waar ze vandaan kwamen. Tegelijk wisten ze ook dat er nu geen weg meer terug was.

De dikke vrouw foeterde vaak op hen, en schold hen vaak uit. Ook kregen ze bij haar veel werk te doen. Ze was enorm praatziek en twistziek en ze hield hen nachtenlang op. Eten kregen ze bijna niet, en als ze het kregen hadden ze het idee dat ermee gerommeld was, alsof ze vergiftigd werden, en ze waren er vaak ziek door. Steeds meer kreeg de dikke vrouw macht over hen. Als het niet helemaal ging zoals ze wilde bedreigde ze hen soms met een mes. Ze had haar lijsten van mensen wie ze van alles wel zou willen aandoen, en dat moesten ze altijd aanhoren. Altijd maar weer die lange verhalen, en geweld werd niet geschuwd, maar verheerlijkt. Ze preekte als een dominee, maar dan wel een hele criminele en bloeddorstige.

Toch hadden ze soms wel medelijden als ze al die verhalen hoorde. De vrouw had als meisje veel meegemaakt, en was daar eigenlijk nooit overheen gekomen, en reageerde dat nu op hen af.

Ze waren goed de klos, dat wisten ze wel. Soms was de vrouw heel aardig,

maar dan waren ze erg op hun hoede. Ze wisten niet wat er dan achterstak. Soms zou ze hen wel willen helpen, maar ze wist niet hoe. Soms gaf ze tekenen die leken op een soort van medelijden.

Ze spraken met haar over de ontsnapping uit de stad, en ook zij was er wel in geïnteresseerd. Niet alleen voor hen, maar ook voor haarzelf. Hoe moeilijk ze ook in elkaar zat, zij was ook een slachtoffer van de stad, en wachtte op bevrijding. De natuur zagen zij als de grote bevrijding, maar ook zij sprak over de gevaarlijke indianenstammen daar, en andere gevaren van de open natuur.

Soms als ze kwaad was dreigde ze hen weer terug te sturen naar de steenkool fabriek, maar uiteindelijk kwam het er nooit van. Hij wilde niet ontsnappen met een schip of trein, want daar had hij een trauma aan overgehouden door de dood van zijn vrienden.

Op een nacht zei ze dat er nog wel geheime tunnels onder de geheime woning waren die nog dieper gingen, maar daar wist ze weinig vanaf. Ze zou wel meewillen als ze zouden gaan. Op een nacht besloten ze het erop te wagen. Er liepen hier allemaal gangen. Het leek wel op een mijn. Ze kwamen zelfs mijnwerkers tegen, maar die spraken in een andere taal. Die waren niet van hier. Ze stonden voor een raadsel. Ze hadden harde stemmen en lieten hen niet gaan. Ze probeerden wat uit te leggen. 'Komtaar,' zei een mijnwerker, die vlak voor hen ging staan. 'Karta.' En hij maakte bewegingen met zijn handen en voeten. Hij had de indruk dat de mijnwerker het over indianen had in gebarentaal. Toen wenkte de mijnwerker hen, en ze moesten hem volgen. Ze gingen toen door vele tunnels heen. Heel veel mijnwerkers waren hier bezig. Hij herkende ze niet. Weer begon de mijnwerker allemaal gebaren te maken en wees op de andere mijnwerkers. Het was een steenkool mijn, maar het scheen geheim te zijn, en

deze werkers waren niet van de stad. De mijnwerker scheen met gebaren te vragen of ze hier wilden werken. Hij en zijn maat zagen dat wel zitten, maar de vrouw wilde terug, en begon paniekerig te doen. Een andere mijnwerker die met hen mee was gelopen begreep de vrouw die telkens terugwees en duidelijk overstuur was, en nam haar weer mee terug.

'Komtaar,' zei de andere mijnwerker weer. Ze kregen werkkleding en een helm, en konden direct aan het werk. Alles was hen nog steeds een raadsel. Ze vroegen zich af wie het waren. Ze kregen ook een eigen kamer in het ondergrondse mijnenstelsel. Er werd hun duidelijk gemaakt dat ze konden werken wanneer ze wilden. Er lag geen druk op, en ze konden hier tot rust komen. Er werd hier ook gewerkt met ondergrondse voertuigen die op treinen leken, waarmee de steenkool vervoerd werd. Ze vroegen zich af waar het naartoe ging. Ze kwamen erachter door de gebaren van de mijnwerker dat de ondergrondse voertuigen dieper onder de grond gingen naar een dieper liggende steenkool fabriek. Dit volk was een ondergronds volk, dieper onder de aarde, waar de wereld boven de aarde geen weet van had.

Op een dag werd hij geleid tot de leider van de mijnwerkers, en het was een klein jongetje. Toen hij dichterbij kwam zag hij dat het zijn buurjongetje van vroeger was die eens ging verhuizen. 'Je bent nog precies hetzelfde!' zei hij met grote verbazing. 'Je bent nooit verder gegroeid. Hoe kan dat?'

Het buurjongetje sprak in zijn eigen taal. 'We gingen verhuizen onder de grond,' zei het jongetje. 'Mijn vader ging daar werken. Niemand wordt hier ouder.'

'Wie zijn het?' vroeg hij.

'Het zijn vluchtelingen die ontsnapt zijn uit het communistische regiem,' zei het

buurjongetje. 'Ze zijn nu lid van het geheime leger, verzetsstrijders.'

'En hoe komt het dat niemand hier ouder wordt?' vroeg hij.

'Dat heeft te maken met ondergrondse mineralen en voedselsoorten die ze boven niet kennen,' zei het buurjongetje. 'Nog dieper onder de grond is de woeste wildernis en de wilde oceaan, waar de indianen wonen.'

Hij keek het buurjongetje met verbazing aan.

'En hoe komen we daar?' vroeg hij.

'Door de fabriek,' zei het buurjongetje.

Einde

Uitgave : COAB

man in de trein

Man in de trein. Blij man in de trein.

Als de trein dan door een tunnel gaat, als door een donkere baarmoeder, dan wordt de man wedergeboren, maar in wat?

Als wat? Man in de trein, hoedje op.

Komt een andere man tegenover hem zitten, en man doet uit beleefdheid even zijn hoedje af. Hij is nu immers wedergeboren. De andere man is helemaal niet blij, maar pessimistisch.

Weer gaan ze door een donkere tunnel, door een donkere baarmoeder, en deze tunnel is wel langer. Beiden worden ze er niet vrolijker op.

Dan komt er een vrouw bij. Beide mannen doen hun hoedje even af uit

beleefdheid. Maar de vrouw is er helemaal niet. Het was slechts in de verbeelding van de mannen. Eén van de mannen staat op. De ander blijft zitten.

Man in de trein, weer helemaal alleen.

Hij kijkt naar de regen die tegen het raam tikt. Telkens wordt hij wedergeboren maar hij is sip. Waarom is hij sip? Vanwege een droom. Hij had het gehad die nacht. Het was een droom over treinen die alsmaar doorrijden. Donkere tunnels, verbeeldingen, een man en een vrouw. En dan is er niets.

Nee, hij zit niet in de trein, Hij droomt nog steeds, Hij is sip, Want het lijkt maar niet te stoppen, Een teken van saaiheid ...

Man in de trein, slechts zijn bewustzijn, slechts verbeelding, waar gaat het heen ... eindeloos gaat het voort ... eindeloos zoals het hoort ... en de patronen ziet hij niet ... soms wordt het hem teveel ... dan weer een duistere tunnel ... door de duistere baarmoeder ... dan weer een wedergeboorte en een schreeuw ... ja, geboren worden doet pijn ...

je weet niet waar je bent en je weet niet waar je moet zijn ...

Man in de trein ... het gaat allemaal maar door ... zijn gedachten stoppen niet ... zijn verbeeldingen stoppen niet ... niets stopt ...

Als hij dan het fluitje hoort van de conducteur dan wordt hij eindelijk wakker ... Dan stapt hij eindelijk uit de

trein ... maar waar komt hij dan ? waar is hij belandt ?

hij kijkt om zich heen, hij is op een strand ... daar ziet hij de man en de vrouw weer die hij tegenkwam in de trein ... hij knippert met zijn ogen, maar dan zijn ze weg ... dan ziet hij ze even later in de golven ... beiden zijn ze blij ...

hij begrijpt het niet, hij tekent cirkels op het treinraam ... buiten regent het ... buiten zijn er blijde mensen in het water ... was hij dan niet even blij ... ja, maar nu niet meer ... het is slechts een gegeven ...

hij wil niet meer, hij wil niets meer maar hij geeft zich er maar aan over ... een golf sleurt hem mee ... even is hij weer blij ... even is hij gelukkig ... ben ik nu in de trein of in de golf ? wat een speciaal gevoel ... en kijk, daar zijn die man en die vrouw weer ... ze zitten tegenover hem in de trein ... ze lijken zo verliefd ... en even is hij verliefd op het leven ... even is hij verliefd op de trein en de golf ... die zich vermengden ... even is hij verliefd op de regen ... hij hoort het getik, als een taal ... hij verstaat het niet, maar hij voelt dat het goed is ... meer hoeft er niet, meer hoeft er niet ... het is goed zo ...

dan hoort hij weer het fluitje van de conducteur ... en de man en vrouw

stappen uit ... wat een verliefd stelletje ... was hij hier niet al eens eerder geweest ? hij had het gevoel dat hij een cirkeltje had gemaakt, maar toch was alles anders nu ...

hij zucht diep ... dan zit er een andere vrouw naast hem ... waar gaat u naartoe ? vraagt ze ...

je kan beter vragen waar ik vandaan kom, vraagt hij ...

nou, waar kom je dan vandaan ? vraagt de vrouw ...

dat weet ik niet, zegt hij ... ik weet het wel, zegt ze ... nou, zeg het dan ? zegt hij ... je komt uit mij, zegt ze ...

hij kijkt haar even vreemd aan ... oh, ben jij mijn moeder ? dan is het even stil ...

nee, zegt ze uiteindelijk, laat maar ... we liggen hier al zo lang ... we zitten, hoor, zei hij ... nee joh, zei de vrouw, we liggen ... nou moet u ophouden, zei de man ... jij hield anders niet op, zei de vrouw ... wie bent u dan ? vraagt de man ... ziet u, ik ben de trein, zegt de vrouw ...

man in de trein ... oh, ik dacht dat ik eruit was, zei de man ... nee hoor, zei de vrouw ... maar dat zei u net, zei de man ...

oh ja, de tunnel, zei ze, dat ben ik ook ... dus dan bent u toch mijn moeder

zegt de man ...

nee hoor, zegt de vrouw ... dat ben ik niet meer ... je kunt toch niet eeuwig kind blijven ...

nou ja zeg, zegt de man, ik stap nu op ... weg van deze trein ...

zou ik niet doen, zegt de vrouw ...

waarom niet ? vraagt de man ...

ik ga nogal hard, zegt de vrouw ...

je zou je bezeren ...

ik ben het zat, zei de man ... wat bent u een grap ... ik wil er uit, nu ...

eerst betalen, zei de vrouw ...

de man laat zijn kaartje zien ...

dat is niet genoeg, zegt de vrouw ...

dit keer wel, dit keer wel, zegt de man ...

oh, heb je het eerder gedaan ? vraagt de vrouw ...

ja, ik begin het me langzaam aan allemaal weer te herinneren ... zei de man ...

was jij niet eens mijn vrouw ?

dan schrikt hij wakker ...

hij kijkt naar een poster aan de muur ...

op zijn nachtkastje liggen pillen ...

ik had ze niet moeten nemen, zei de man ...

ik heb vreemd gedroomd ...

die pillen van tegenwoordig ... je zou er zelf van in een trein veranderen ...

dan neemt hij nog wat pillen ...

en slaapt dan verder ... als een man in de trein ...

Uit : De Onkrant
